

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 9.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće preplatnike K 1:70, za vanjske s poštarnom K 2, za inozemstvo K 2:25. Na pô i na cijelu godinu razmijerno više.
Pojedini broj stoji 16 lipira.

Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
27. veljače 1910.

OGLASE prima uprava, a piaca se za petu redak u redakcijom dnevu 20. ili u objasnom 10. ili. Za oglase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Osiguranje zgrada.

Naš narod žalihože još nije nimalo sklon osiguravanju svoga nekretnoga imutka. Ma da ga i brojni požari i goleme štete od vatre upućuju, e bi valjalo da osigurava svoje zgrade, naš seljački svijet ostaje i dalje ne-hajan u tom pogledu. A nije često bolje ni u gradjanskim krugovima, gdjeno i imućniji ljudi ne smatraju nužnim, da osiguravaju svoju imovinu, i da tako u slučaju požarne nesreće mogu mirnije gledati u budućnost.

Da ovo potkrepimo, treba nam samo uočiti one plamene brojke, koje označuju požare u našoj domovini, iznose štetâ, pak vrijednost one imovine, koju je požar uništo, a koja nije bila nigdje osigurana.

U prošavšoj godini bilo je u Hrvatskoj i Slavoniji 1173 požara, pak je njima uništeno narodnog imutka u vrijednosti od K 3.098.328, a od te svote bilo je osigurano samo 1.254.230 K. Već iz ovih brojki, koje predočuju požarne štete u jednoj godini, jasno je, kako narod slabo mari za osiguravanja, te koliko bi se dalo odvratiti materijalnih šteta i nedaća, kad bi se osiguravanju imovine posvećivala nužna pažnja i interes.

Što smo rekli općeno, to naravski vrijedi i za samoborski kotar. I u nas još se vrlo malo nadje ljudi, koji bi držali nužnim, da osiguraju svoj imutak. A ipak nijesu u našem kotaru baš prerijetki slu-

čajevi požara, a kuće većinom od drva i slamom pokrivene, izvrgnute su velikoj požaru i požarnim neštetama. Kad je vatra prihvati ne zaustavlja na gorjećem objektu već zahvatava i susjedstvo, prelazi na gospodarske zgrade, komore itd. Primjera smo takvih imali u našem kotaru već više, a brojni bijednici, što moljakuju tudju pomoć i ištu potporu, živi su svjedoci kako osiguranju treba posvetiti svestranu pažnju.

Pri tome valja imati i to na umu, da u čitavom kotaru imade dva vatrogasna društva, koja mogu svojim naprednjim gassilima priteći u pomoć i lokalizovati uspješno požare; a inače sela nemaju ni štrajfki za nuždu, kojima bi mogli općinari poduzeti barem kaku akciju, kad provali vatra.

Sve ovo mora da upućuje našeg seljaka, pa i domaće ljudi, da osiguravaju svoju imovinu, jer nesreća ne spava, a na zlo valja misliti na vrijeme, i dok nije prekasno.

Kako se osiguravanje smatra znamenitim u razvoju narodnog gospodarstva, dokazuju neke države, koje su uvele obvezalno osiguranje nekretnina, i tim mnogog općinara i državljanina spasile od prosjačkoga štapa.

Ima dosta osiguravajućih društava, koja uz malu cijenu osiguravaju, a naročito nam valja istaći naš solidni zavod „Croatiju“, koju i s patriotskih razloga valja u prvom

redu podupirati, kao domaći i hrvatski zavod.

Na našoj je inteligenciji i rodoljubima na selu, da porade oko toga, kako bi naš narod dobio pravi pojam o koristi osiguranja uopće. Tim bi se zaista od njega odvratile znatne štete, od kojih godimice stradava na štetu svoju i narodnog gospodarstva uopće. A nestalo bi i mnogog prosvjaka pogorjelca, koji mora da živi na teret općine i od milostinje općinara, jer mu je požar uništilo svu imovinu, a naknade nema da očekuje ni od kuda.

Domaće vijesti.

Gradnja štedioničke zgrade. Samoborska štedionica, kako smo već jednom javili, zakamila se, da sagradi veliku zgradu na svome posjedu na Trgu Leopolda Salvatora, što ga je kupila od g. Franje Reizea ml. Kuća u kojoj stanuje g. Matota bit će porušena, a nova zgrada zapremiće duljinu od 20 m naime od kuće g. Franje Budija do kuće gdjice. Brivec. Načrt za gradnju izradio je gosp. arch. Fran Gabrić samoborski sin, koji je poznat kao odličan stručnjak, a službuje kod c. kr. namjesništva u Gracu. Zgrada će biti jednokatna odorga sa tri stana, a u prizemlju uredovne prostorije štedionice. Kako se iz načrta razbire nova će kuća biti vrlo ukusna, te će ova gradjevina poljepšati uveliko naš glavni trg. Gradnjom bi se imalo početi u svibnju ili lipnju, tako da će još ove godine biti pod krovom.

Nezgoda zbornog zapovjednika Gerbe. U srijedu je zborni zapovjednik

Djulabije.

Ako je pjesnik pobratimu i obrekao slijedeći dan krenuti na put, ipak je začamao ovdje još nekoliko dana, i tu je nikia prva hrvatska pjesma, namijenjena Ljubici. Niže pjesme „Prepirka“, prijevoda starije slovenske pjesme „Oko in srce“, stoji: „Samobor d. 5. rujna 1836.“ Poslije toga došao je pjesnik k. Vukotinoviću na njegovo dobro u Lovrečinu, i tu je spjevao prvi dio „Djulabija“ pod svježim dojmovima svoga boravka u Samoboru.

Ove su pjesme (I. dio.) povijest prvih sretnih časova pjesnikove ljubavi puni boli i slatkoga čeznuća, koje završuju teškim i prvim rastankom sa Ljubicom. Drugi dio Djulabija pjeva Vraz u Orazu, sve do broja 36. Pjesnik urdiše i čezne za udaljenom Ljubicom. „Pjesme su ikane — veli lijepo pisac — ljuzljama duše pjesnikove u tudiini, začarane Ljubavlju iz domovinskih krajeva“. O praznicima 1837. vraća se Vraz u svoje rodjeno mjesto, u Cerovac u Štajeru, i tu dovršuje II. dio svojih ljudskih Djulabija.

Tu prvi put u njima provejavaju rodoljubni osjećaji. Preko dalekih plavih gora i srebropjenih rijeka šalje pjesnik svoje žarke pozdrave Ljubici, kojoj „prstena dat ne smi“. Obetaje da će i dalje pjevati crnim očima i crnim kosama svoje Djulabije, koje je suzama kupao a ogrijevaо srcem, i koje je stvořila samo Ljubičina ljepota.

Kad se Vraz iste godine vraća u Hrvatsku, živi u Krčima, na plemićkom dobru vlastelinu Stauduara, gdje boluje od groznice. Za novine „Danicu“ šalje odavle ulomke Djulabija a u Samoboru slavi se svadba. Ljubica Cantilly udaje se za trgovca Eduarda Engiera. 19. listopada 1837. Vraz, koji jamačno nije ni mislio ozbiljno, da se kada oženi, ističe tugaljivo ovaj dogadjaj:

Jesen se naklanja
lišće a grana liječe
gdje se dvoje ljubi
nij potrebno treće.
Ah, moj listopad
daliko se odstranio,
jer si mi najlepši
cvjet ljeta stamano.

Nakon vjenčanja ode Ljubica u Ljubljani gdje je njezin muž otvorio trgovinu, i Vrazovi su osjećaji sada tamo, njegove misli zalijeću se u bijeli grad Ljubljani, u kome njegova duša drže kô list na drvu o vjetru. Iščeznula je njegova sreća i on se počinje zagledavati u svoj ubogi život. Njegov je grob u Hrvatskoj na brežuljku pod slovenskom lipom, nad kojim biglišu slavu. Ovaj treći dio Djulabija završuje pjesnik s tri domoljubne pjesme.

Ljubica je umrla od prsnoga raka u Samoboru 22. svibnja 1842., te je pokopana u Samoboru uz župnu crkvu zajedno sa svojom kćerkom Helenom, koja se rodila 1839. a umrla 1848. — Nad ovom smrću jada se pjesnik u IV. dijelu, posvećujući dirljiv epitafij na Ljubičin grob, a završujući taj dio domoljubnim mislima što govore o pobjedi jednakoga prava svih naroda.

Posljednja dva dijela nije Vraz niggje za života priopćio — do jedino 34 dvokitice iz III. dijela.

Ime „Djulabije“ rastumačio je pjesnik kao riječ tursku, koja znači jednu vrstu jabuka

preuzv. g. Rade Gerba na automobilu prispio u Samobor, ali mu se zbila nezgoda na automobilu, jer mu je kraj kuće g. Budija Jose st. razrezao šiljati kamen pneumatične na jednom kotaču automobila. Čitavu uru trebalo je dok su rezervni pneumatik namijestili na kotač. Gosp. Gerba, koji je bio nakon toga poči automobilom u Stojdragu, vratio se uslijed toga zakašnjenja u Zagreb, ne prosljedivši ovaj put dalje.

Pregledavanje opć. računa. Računarski odbor trg. zastupstva pregledava ovih dana završne račune općine Samobor za godinu 1908. Kad se ovaj posao svrši nastavit će se s računima za g. 1909. Izvještaj o rezultatu pregledbe sastavit će trg. zast. g. Ante Razum.

Reklamacije izbornih listina. Kr. stol sedmice riješio je 17. o. m. prizive podnesene protiv odluka reklamacionih odbora spadajućih na saborski izborni kotar br. 32 sa biralištem u Samoboru.

U trg. Samoboru podnijeli su prizive g. Franjo Sal. Forko, te Makso i Mijo Novak i Juraj Bodić protiv odluke reklamac. odbora kojom je bilo odredjeno, da se u stalnu izbornu listinu imadu upisati Dragutin Batistić Juro Pilko, Andrija Gudek, Janko Kuhar, Mijo Francetić, Josip Hauk i Eduard pl. Sulyok, a da se ne imadu upisati Mati Hodnik, Makso Novak i Juraj Bodić. — Kr. stol sedmice potvrdio je odluku reklamac. odbora, i odredio da svi gore navedeni imadu ostati u listini izbornika. Preinac je pak odluku reklamanta Jurja Bodića i odredio da se on ima upisati u listinu, konačno je otpustio i priziv Franje Sal. Forka glede Mate Hodnika odnosno Mate Hudoklina, jer glede potonjega nije nikakva reklamacija podnesena.

U općini Podvrh podnio je g. Franjo Sal. Forko priziv protiv odluke tamošnjeg reklamacionog odbora kojom je bilo određeno, da se uslijed reklamacije istoga prizvatelja nema uvrstiti u stalnu izb. listinu Janko Vrbančić Iz Otruševca. Franjo Mahović učitelj u Rudama i Josip Luš učitelj u Farkaševcu. Kr. stol sedmice potvrdio je napadnutu odluku, te odredio, da sva tri reklamanta ostanu u listini.

Učiteljske vijesti. Kr. zem. vlada, odjel za bogoslovje i nastavu imenovala je prv. učitelja u Lugu, Hinku Pršlinu, pravim učiteljem iste škole.

Imenovanje. Naš zemljak, tajnik gradskog poglavarstva u Osijeku, gosp. Dr. Vladimir Cesar imenovan je kotarskim

(Rosenäpfel) a Trstenjak mniye da je u ovome naslovu htio prikriti ime Ljubičino (Giulia). Pjesme imadu obilježje slavensko a na ideje i motive utjecaja je imao najviše Jan Kolar; na oblik poljske narodne pjesmice. Prvi zameci Djulabija stoje najbliže Čelakovskome i Langru.

U doba budnica i davorija što su se orile ulicama, Vraz je nježno zaustio kao čist i erotik i progovorio srcima pojedinaca, a bojne pjesme nijesu mogle da zatome zvukova Djulabija, koje su odasvud obasute hvalama, pa i od slavenskih velikih pjesnika.

Ovo je ukratko osvrt na zanimljivu studiju Drechslerovu o „Djulabiju“. Što smo rekli o vrijednosti ovoga dijela to važi i za čitavo djelo, koje najtoplje preporučujemo. Dr. Drechsleru zahvalni smo, da je ponovo i s tako odličnom spremom pristom upro o krasne Djulabije, koje imaju svoj izvor u našem lijepom Samoboru, u kome su se u preporodne doba zarodile mnoge žarke iskre rodoljubija i plemenitih osjećaja jer su k nama dolazili prvaci-preporoditeji, koji su budili narod iz tvrda sna i pripravljali mu osvit novih dana.

pristavom II. razreda u X. činovnom razredu kod kot. oblasti u Našicama.

Za siromašnu škol. djecu. Preko gdjice. Katice Bišćan darovao je opstaji klub „Lyra“ 22 K za siromašnu djecu trg. pučke škole.

Novčanim darovima samoborske štedionice, pučke banke i štedionice, te nekajih dobrota ora, nabavljeno je dosad 9 kaputa, 4 hlače, 10 ženskih opravica, 9 čizmi i 6 cipela. S ovim su ruhom i obućom nadareni najsiromašniji učenici i učenice pučke škole.

Salvator, stroj za ugušenje vatre u prvom zametku, naručila je zem. vlada za ovdašnju kotarsku oblast, te kotarski sud. Odnosni su strojevi već prisjeti.

U slavu proglašenja ustava u Bosni. U utorak oko podne počeli su grupati mužari sa Puškenice. Općinstvo je naravski iznenadilo ovo pucanje, jer nije u prvi mah znalo, o čemu se radi. Međutim su to naši građani koji su bili vojnici u okupaciji Bosne na inicijativu g. Jose Budi trg. zastupnika dali pucati u slavu proglašenja ustava u Bosni. G. Budi pozvao je u svoj dom svoje supruge iz vojništva, ja su ondje stari druzi osvježili davne uspomene i u ugodnoj zabavici proveli dan, kad je proglašen ustav zemlje, za koju su se i oni kć vojnici borili i vojevali.

+ Filip Joanović. U Zagrebu je umro umirovljeni sudac Filip Joanović, koji je bio kroz dulje vrijeme pristavom kod ovdješčeg kotarskoga suda, te poznata i simpatična ličnost u Samoboru. Doživio je 84 godina života. Vječni mu pokoj!

Odobren proračun. Odobren je po uprav. odboru županije zagrebačke proračun trg. općine Samobor za godinu 1910.

Plesna škola. Umoljeni smo da priopćimo: Gosp. Dragutin Ivanjščak otvara u Samoboru plesni tečaj od 1. ožujka koji će potrajati osam tjedana. Plesna škola održavat će se u dvorani gastionice kod „Grada Trsta“ i to svakog utorka, petka i subote, dok će u nedjelju biti skupna škola. Škola traje od 8 do 10 sati uveče. Za ples svira glazba pod ravnjanjem g. Konstantina Vanječka.

Članovi plesne škole plaćaju na tječan pristojbu od 1 K 20 fil. — Kod nedjeljnih skupnih vježba je ulaznina za članove 20 fil, a za nečlanove 60 fil.

Prijave za ovaj tečaj prima g. Ivanjščak Rambergova ulica.

Nezgoda s automobilom. Gosp. dr. Ivković iz Zagreba, vožio se automobilom u ponedjeljak u Samobor. Ispod Sv. Nedjelje poremetilo mu se nešto na automobilu tako, da je dr. Ivković morao u Sv. Nedjelji uzeti kola i s njima se dovesti u Samobor. Iz Samobora je Tomo Mataušić pošao konjima u Sv. Nedjelju i dovezao automobil u Samobor, gdje je popravljen pak se je dr. Ivković mogao njime povratiti u Zagreb.

Valentinski sajam u Samoboru, koji je ovije održan 14. o. m., bio je pričeno dobro posjećen. Rogato blago, doveđeno na sajam, bilo je popriječno dobro uhranjeni i isticalo se čistoćom. Trgovina bila je živahna, čemu je pridonijela okolnost, što se je blago iz svih općina, osim podvrške, smjelo otpremati u čistiljanske zemlje.

Dotirano je u svemu 709 komada blaga i 56 svinja. Od toga je prodan 1 bik, 135 kom. ostalog blaga, te 11 svinja.

Skupština vatrogasnog društva. Danas poslije podne u 3 sata održat će se glavna skupština dobr. vatrogasnog društva u Bregani. Na dnevnom redu izvještaji tajnika i blagajnika, izbor odbora i eventualija.

Ciganinu Izgorio šator. Oružnička ophoda iz Samobora, koja se 21. o. m. našla u Ordancima, bila je svjedokom neobičnog požara. Nasred ceste stajala je ciganska šatra, a njihova priljaga u kolima — plamenom gori. Od cigana nije bilo nikoga bližu. Oružnici uz pomoći seljaka

Jure Korićkoga prevalili su brzo ciganska kola, te istresli iz njih goruće blazine i odi-jelo. Osim ovih predmeta nagorjele su već i lojtare od kolija.

Šator je vlasništvo cigana Joška Nikolića nadležnog u općini Podvrh, te mu je prouzročeno štete do 150 K. Požar je pro-uzročila Nikolićeva kćerka Ženka, kojoj je 10 godina. Nju su cigani samu kod šatora ostavili, a njoj valjda bilo zima pa naložila vatru, od koje je planuo šator. Nikolić je prijavljen sudu radi slaba nadzora nad djecom.

Škret u Rudama. Na Rudama je u nekoliko slučajeva konstatovan škret. Sve su zdravstveno redarstvene mjere poduzete, te se bolest jamačno neće širiti.

Kradja. Anastazija Križetić, 26 god. stara, služavka kod Josipa Matijašića, osu-mnjičena je sa kradje razne rubenine na štetu supruge ovdašnjeg trgovca Mavre Herlinger. — Poglavarstvo trg. Samobora obratilo se stoga na kr. redarstveno povje-reništvo u Zagrebu, da ovamo dade dopremiti Anastaziju Križetić, koja se od prošlog tjedna nalazila u Zagrebu. U srijedu je rečena služavka dopremljena u Samobor, te je ovdašnje redarstvo povelo izvide radi ukradenih predmeta, pa je nekoliko rubaca i 1 ručnik pronašlo kod osumnjičene, koje su prepoznati kao vlasništvo suprige Herlinger. Izvidi se nastavljaju, a Anastazija Križetić predaje se sudu.

Ukradeni joj novci. Tažici Bišćan u Samoboru ukradena je 23. o. m. oko 5 sati poslije podne sveta od 35 K 60 fil, koju je čuvala u svojoj novčarci. Radi ove kradje osumnjičena je djevojka R. S. te je pri avljenja kotarskomu sudu.

Na jučeranji svinjski sajam doveđeno je 141 komada svinja. Od toga je prodano 63 komada.

Vozni red na samoborskoj željeznicu od 1. studenoga 1909. je slijedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: u 6, i 9:10 sati prije p., 1:10 poslije podne te u 7 sati uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7:30 i 11:30 prije podne, 2:40 poslije podne, te 7:03 uveče.

Društvene vijesti.

Hrv. pjevačko društvo „Jeka“ u Samoboru održavati će svoju redovitu glavnu skupštinu u nedjelju dne 6. ožujka u 3 sata poslije podne u trg. vijećnici.

Obrtničko-radničko društvo „Napredak“ u Samoboru održalo je svoju glavnu skupštinu 13. veljače u 3 sata poslije podne. Na skupštini raspravljani su ovi predmeti: 1. Predsjednik otvara skupštinu, te predlaže računa na odobrenje. — Skupština jednoglasno odobrava račune, koji su pronađeni u potpunom redu i to sa primicom od K 1333-37, izdatkom (polpora članovima, potrošak kod društvene zabave, stanarina, plaća za pruženu liječničku pomoć liječnicu, te nagrada blagajniku) u iznosu od K 1133-37, te ostatkom od 200 K.

2. Predsjednik javlja da je g. dr. Juratović poklonio pristojbe za liječenje društvenih članova u g. 1909. To se ima u zapisnik zabilježiti kao i u Samoborskem Listu zahvala oglašiti. Ujedno ga skupština izabire za društvenoga liječnika.

3. Predsjednik zahvaljuje na svojoj časti, a tako i ostali funkcionari. Skupština jednoglasno i ponovo izabire gg. Franju Golešića predsjednikom, Josipa Kocianića potpredsjednikom, Filipa Simca blagajnikom Franju Ivančiću perovodjicom. U odbor su izabrani gg. Franjo Bedenčić, Ignac Rozman, Alojs Orgas, Josip Kocianić, Ante Filipić, Franjo Tončetić, Janko Šic, Josip Čimermančić, Ivan Bašić, Franjo Ivančić, Filip Simec i Petar Belan. Društvenim barjaktom izabran je Ignac Rozman a zamjenikom Matu Hodnik.

4. Predsjednik predlaže, da se g. dr. Juratović imenuje utemeljiteljem ovoga društva. — Skupština jednoglasno prihvata prijedlog, što se i zapisnički provadja.

5. Predsjednik javlja, da je pristupio kao utemeljitelj g. Ivan L. Češić.

6. Predsjednik stavlja nekoje opomene na članove glede točnijeg polaska mjesecnih sjednica, plaćanja članarine, te točnijeg polaska na plaćene sprove.

7. Gosp. Antun Filipčić u duljem govoru razlaže, koliko imade društveni blagajnik posla da može ovako točno voditi društvene knjige. Predlaže da se istom povisi nagrada. Skupština jednoglasno prihvata taj prijedlog, te se nagrada povisuje godišnje za 10 K, naime od 30 na 40 K.

G Ante Žnidarić ml. prijavlja dva nova člana Franju Brezeka i Ivana Haberletra. Skupština prima nove članove uz propisane pristojbe. Pošto se nitko više ne javlja za riječ, to je predsjednik skupštini zaključio.

Pučkoj knjižnici i čitaonici prisupili su kao članovi: J. Kemfela, M. Strgar, Rikardo Uršić, Franjo Kirin, Vjekoslava Kirin, Ivan Sudnik, Ivan Denk, Nikola Fanjek, Julka Levak, Katica Bišćan, Katica Sirovica, Fanika Švarić, Petar Šaban, Julika Bišćan, Franjo Budi ml., Nikola Reizer, Franjo Žitković, Stjepan Tonšetić, Milka Šufaj, Janko Zorman, Fanika Pajnić, Crnković Ivan, Regović Viktor, Turovec Janko, Kuhar Marko, Kalingar Anastazija, Košterman Fanika, Uršić Alojs, Šoštarko Mladić, Fresl Tažica, Bišćan Ivan, Brezak Filip, Čebušnik Nikola, Noršić Mijo, Tkalcic Franjo, Rosenberger L., Tonšetić Mijo, Antel Tilda.

Ovo je opet krasan dokaz, kako se ovo društvo u svemkolikom našem građanstvu cjeni, i kako svak rado pridonosi žrtve, da se ova kulturna institucija nesamo uzdrži na sadašnjoj zamjernoj visini, nego da se i proširi njezino djelovanje, i da si njezina misao prokreći put do najširih slojeva našega općinstva. Broj članova dosegao je danas toliku visinu, kako to dosada nije bilo ni u jednoj godini društvenoga opstanka. Ove godine navršuje se deset godina, što postoji ovo društvo, a odbor je odlučio pokrenuti živu akciju, da se desetogodišnjica društva proslavi što svečanije i dostojnije. Nema sumnje da će ovu slavu simpatično pozdraviti Samobor, jer u radu "Pučke čitaonice i knjižnice" očaja ustrajro i brižno nastojanje oko unapredjivanja duševnih probitaka njezinih članova, a ovako kulturno djelovanje zasluguje svestranu potporu.

PROSVJETA.

Dvije hrvatske knjige u češkom prijevodu. Omladinsku knjigu "Slavice" i knjigu uspješnih novela i skica "Zapisci sa sela", koje je napisao hrv. književnik Rudolf Franjin Magjer, preveo je na češki Adolf Schuster poprativši ih odjim predgovorima, u kojima se vrlo simpatično izražava o piscu.

Gospodarstvo.

Svinjogoštvo. Općina Sv. Martin Pod Okićem zamolila je vladu za nerastu i krmaču velike yorkskirske pasmine u rasplodne sruhe. Vlada je ovu molbu uvažila te će se zatražene rasplodne svinje nabaviti iz dr. veterin. zaklade. Ove su odgojene na zem. dobru u Križevcima.

Tamanimo hruštavel! Opazio se da su druge štetnike na voćkama i drveću pravi veliku štetu i hrušt, jer ga žiteljstvo ne tamani. Kako je poznato hruštavel je u našim krajevima vidjeti gotovo svake godine, a osobito se u velikim rojevima pojavi suvake treće odnosno četvrte godine. Ženka snese 30—40 jajača, od kojih se razvijaju grčice, koja se nakon 3-4 godine

pretvara u hrušta, koji u travnju ili svibnju izdaje iz zemlje. Grčice živi od žila i leševa i inog gospodarskog bilja, a hrsti se prehranjuje lišćem od voćki i drveća. Kada se pojave grčice u velikoj množini mogu da unište sve usjeve i livadne trave, a kad se pojavi kao kukac u većim rojevima mogu da voćke zaostanu posve u svojoj vegetaciji.

Kr. zem. vlada izdala je naredbu glede tamanjenja hruštavela, pa su pozvane oblasti da porade o tome, da narod što većma uništije ovoga štetnika. Najuputnije je dakako da se za tamanjenje hruštavela upotrijebi školska djeca dogovorno s dotičnom školskom oblasti.

Da se pak što veći mar pobudi u djeci za hvatanje hruštavela određuje naredba da je valja nagradjivati i to na pr. u početku sabiranja sa 8 filira po litru, kasnije sa 5-6 filira, a pri koncu, kad je već sabiranje napornije opet sa 8 fil po litru.

Grčice se utamanjuju najbolje prigodom oranja sa živadi (naročito patke) ili da ih djeca iz brazde hvataju. Hruštaveli pak hvataju se najlakše rano ujutro, ako se stablo trese i poda nj podmetne ponjava.

Pamflet Mije Novaka.

U mojem posljednjem članku u br. 7. "S. L." o. g. glede razdora u "Pučkoj čitaonici" potpisao sam se punim imenom, nadajući se, da će moj faktični protivnik koji se skrije pod šifrom "Mijo Novak" takodje izaći sa svojim imenom na javu. Kad tamo, a ono se prošle nedjelje po Samoboru dijelio pamflet, i opet šifriran sa "Mijo Novak".

Napokon je postolar Mijo Novak iz Taborca postao zadnjim i jedinim štitom i bojnim kopljem viteza, koji već punih 25 godina nije razdor u Samoboru.

Bokček Novak! Da on znade kako bi ga duboko prezirao isti taj njegov štičenik da ga tako nužno ne treba. Ali vremena se mijenjaju — — —

I tako je "najponizniji sluga" njegove presvetlosti podbana Czernkovicha spao pod močnu zaštitu vitežića od želje. Ili je možda postolar Novak postao najponizniji sluga najponiznjega sluge njegove presvetlosti?

Najponizniji sluga ne mora baš nebiti čistiti cipele, (kako misli Novak) ali u moralnom smislu postao je to svakako osuđen, koji je napisao poznato sablažnjivo i denuncijantsko pismo, nad kojim se je nagrađala čitava hrvatska javnost.

Sam pak pamflet poznati je sastavak pera, koje se ne da pritajiti. Kad mu nedostaje dokazala i kad me ne može ni u čem pobiti, udri u prostaštvu.

Štičenik Mije Novaka imade nadalje već od davnine očekao, da se bori neistinama, i po tome ga može sigurno nepoznati.

Kakove "protuzakonitosti" i "protupravilnosti" vladaju sada u čitaonici?

Tu postoji većina, kao izražaj društva, a ta većina povjerila je ponovno upravu društva sadanjem odboru, i taj se odbor ne treba obazirati na to, što misle Mijo Novak i njegov "priatelj".

Ali bi možda Novak sa svojim štičenikom želio da čitaonica obustavi svaki rad?

Najsmjeli je u pamfletu, kad se hoće dokazati, da je grijeh župnika Forka, što je zlostavio i do krvi ozlijedio svoga 20 godina starijega kolegu, svećenika-jubilarca i knji-

ževnika g. Dragutina Jambrečaka, manji od grijeha moga brata, koji je čuo Forka.

Dakle ako jedan župnik, koji je već davno prekoracio "trolska leta" javno zlostavlja jednog svećenika i to ne u samoobrani, svećenika, koji je goloruk prosvjedao protiv zlostavljanja međunarodnog, onda je to manje, nego kad jedan mladić, povrijedjen u dno duše, radi najgnusnijih pogrda, koje je Forko nanesao cijeloj njegovoj porodici, sam si pribavlja zadovoljstvu?

To je zbilja krasno shvaćanje!

Na koncu ne smije se zaboraviti, da je ovaki primjer odmazde dao "starac" svećenik Forko sam svome "nedorasiome" župljaniu!!

Štičenik Novakov hoće da degradira večer, g. Jambrečaka riječima: "Pozivati se na g. Jambrečaka, otrvana je fraza". Ja pak dobro znam, da g. Jambrečak nosi isti sveti red, kojeg i župnik Forko, a nije ni eksleks ni anatema!"

Meni hoće vitez, da imputira mržnju na svećenstvo, gdje ja često svećenstvo visoko štujem i ne govorim o svećeniku sprezirom kao on.

Na koncu bi Novaku svakako preporučio, neka se ugleda u druge vrijedne i čestite samoborske postolare i obrtnike, koji ostaju kod svoga obraća, a ne potpisuju blezgarije, koje se srami potpisati i sam njihov sastavitelj.

I tako sam svršio. S Mijom Novakom ne ču se više natezati, jer vidim, da njegov začaranog viteza ne mogu iz timine izazvati na junaci međudan. Neka i ostane u njoj, pa ako dosadanjim načinom nastavi, spasti će njegova pisanija jamačno s cipele na — opanak.

Vlatko Presečki.
stud. iur.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Javna zahvala.

St. "Pučka banka i štedionica" pripisala je ovom poglavaru svetu od 50 K za siromašnu školsku mladež ovopodručnih škola.

Na ovome daru toplo zahvaljuje

Poglavarstvo upr. općine Podvrh
U Samoboru, dne 22. veljače 1910.

Načelnik:
Josip Šimonić. Bilježnik:
Vilim Pavlović.

Perje nečehano

kupuje se uz povoljne cijene. Upitati se kod otpravnika ovoga lista.

Izvrsno sijeno

iz travnika prve vrste prodaje se uz cijenu od 6 K po mtc kod g. Konstantina Vanjeka Rambergova ulica br 26.

Gospodjica

želi poučavati u njemačkom jeziku i glasoviraju dječake i djevojčice. Pobježe u upravi našega lista.

RUDOLF HIRSCHL

Trgovina gotovog odijela, bogato skladište ukusnih haljina, barchenda flaneli i drugih raznih potrepština kao i lovačkih i zimskih kapa, rukavica, kravata, majica, te košulja i gaća.

Velika zaliha platna najrazličnije vrste i suknja najbolje kvalitete.

Podvorba solidna.

Žurite se Samoborci

Salvator je došao

k „Lovačkom rogu“
u Zagreb.

M. PILAJ, svratištar.

Chinoferrin okrepljuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 240.

Dr. Milana Bišćana probavni prašak za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica za jačanje mišića i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima

Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapi. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boce po 1 K i K 160.

Samoborske pilule za čišćenje.

Kutija K 120.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste. Razne medicinske specialitete i chirurgičke sprave. Mineralne vode u višek svježe punjene dobivaju se u

Ljekarni Mirka Kleščića

u Samoboru.

Opće poznata
Osječka
**MARIJINA
MAST**

radi se uspiješno protiv pješča, nadje se za učuvanje i za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić K 1-70
1 mal lončić K -70

Salje se poštama i to najmanje 2 velika ili 3 male lonč.

Ljekarna Majet Božjoj pomoći.
Ivana Govorkovicha,
OSIJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekarnici M. KLEŠČIĆA.

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskem listu“

E. PRESEČKY

trgovina mješovitom robom na malo i veliko u Samoboru.

Veliko skladište željeza za gospodarsko oruđje, kao plugove, brane, kopace, lopate, okove za kola itd. Posudje emajlovanovo svake vrste, najbolje kakvoće i na najnižoj cijeni.

Skladište mineralnih i rudnih voda.

„Mementhol“

je najbolje prokušano sredstvo za tamanjenje gusjenica i ostale voćkama škodljive gamadi.

„Mementhol“ se upotrebljava rano u proljeće prije propadanja i tri tjedna poslije istog. Upozorujem stoga na to izvrsno sredstvo, svu p. n. g. gospodare, voćare, oblasti, opć. poglavarstva, škole i župne urede, da ne propuste, a da si ne nabave taj s mnogim prizanicama hvaljeni „Mementhol“. — Cijena je kutiji K 150, a dostaje uz 1 kg kreča (vapna) na 100 i vode.

„Mementhol“ prašak dobiva se jedino u trgovini E. Presečki, Samobor.

5% u korist naše djece.
„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najbrže sjajilo sadašnjosti za cipele (box-kali i sevro). Isti ne kvari kožu, ne oduzima boju, ne propušta mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama.

Prvi hrvatski proizvod sjajnog jaštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPCA SIN.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg **portland cementa**

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 480
50 kg. po K. 240

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što običnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečky.

Lječilište u Samoboru

zavod za fizikalnu terapiju

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti gorski kraj sa ugodnom klimom. Moderno uređenje za hydro- i elektroterapiju, kupelji s ugljičnom kiselinom, masaže, radiogene kupelji, kupelji sa ozonom, fango i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dijascih i probavnih organa, te bolesti izmijene tvari. — Bolesnici primaju se u potpunu opskrbu uz najniže cijene.

Upiti se šalju na: „Upravu Lječilišta u Samoboru“.

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR,

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose velet. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štacionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gestioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u skataljama, pripovijesnih, školskih i trgovackih knjiga, koledara te oiso-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.